

DROGIE KOLEŻANKI I KOLEDZY

Nawiązując do pisma naszego z lutego roku bieżącego zawiadamiamy, że nasz Zjazd koleżeński z okazji 40-lecia pracy Instytutu Pedagogiki Specjalnej odbędzie się w dniach 21 i 22 grudnia 1963 roku. W związku z tym ponownie bardzo gorąco prosimy Was o aktywny udział w tym obchodzie i nadsyłanie najpóźniej do dnia 20 listopada b.r. eksponatów na wystawę.

Szczegółowe instrukcje dla Waszego działu przesyłamy w załączeniu. Gdyby jednak zaszła potrzeba dodatkowych wyjaśnień, piszcie do nas.

Jesteśmy przekonani, że Wasze przywiązanie do Instytutu oraz głębokie zrozumienie ważności tej wystawy pomoże nam godnie zaprezentować dotychczasową pracę nad dzieckiem upośledzonym.

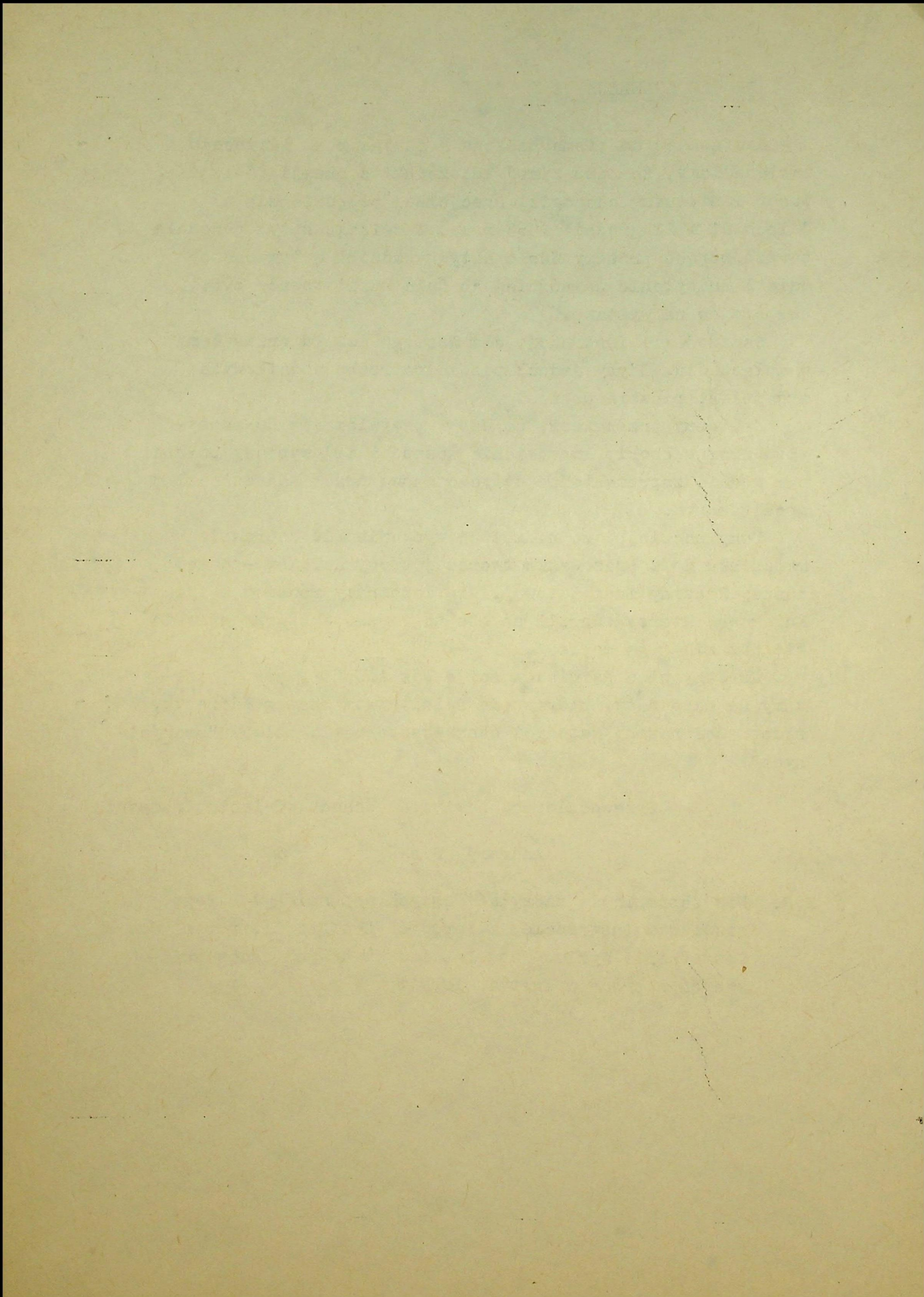
Mamy nadzieję, że na naszej wystawie nie zabraknie materiału do zobrazowania twórczej pracy Kolegów - całej naszej Rodziny Instytutowej. Nie zapomnimy również o tych Kolegach, którzy odeszli od nas na zawsze i którzy o sobie nie już nie mogą napisać.

Czekamy więc na wiadomości o Was i Waszej pracy, czekamy na eksponaty, które będą świadectwem naszego dorobku, słuszności naszej metody i sensu kształcenia dzieci "specjalnych".

Przewodniczący Komitetu Obchodu 40-lecia Instytutu

Andrzej J a ś i ń s k i

P.S. Nie zapomnijcie nadsyłać Waszych wspomnień z okresu studiów w Instytucie, zbiorowych fotografii, roczników, fotografii Wykładowców, sal wykładowych, scen związanych z pracą w Instytucie, itp.

Koleżanki i Koledzy

Przesyłając Wam szczegółowy już projekt wystawy z zakresu wychowania dzieci upośledzonych umysłowo w Polsce, prosimy Was gorąco o życzliwe ustosunkowanie się do naszego zamiaru ukazania 40-letniego dorobku absolwentów P.I.P.S. w dziedzinie rewalidacji naszych dzieci i rozwoju szkolnictwa specjalnego dla dzieci upośledzonych umysłowo.

Pragnęlibyśmy aby na tej wystawie nie zabrakło ani jednej placówki wychowania tych dzieci, ani jednego Kolegi, który jakąś część swego życia poświęcił pracy z tymi dziećmi. Od Was Koledzy będzie zależało czy wystawa ta stanie się pełnym obrazem waszych osiągnięć i czy będzie miała wartości mobilizujące.

Ponieważ zostało nam niewiele czasu na wykonanie tego zadania, prosimy bardzo serdecznie o jak najszybciej /nie później jak do 15.XI.r.b./ nadesłanie materiałów niezbędnych do zrealizowania przedłożonego projektu.

W szczególności zależy nam na szybkiej decyzji co do w boru zagadnienia, które chcecie opracować i przysłać na wystawę. Sądzimy, że po wspólnym zapoznaniu się z projektem wystawy każdy z Was wybierze sobie przynajmniej jedno zagadnienie /jedną tablicę lub materiały do tej tablicy - graficzne opracowanie wykonamy w Instytucie/ i zaraz tego dnia zawiadomicie nas kto, co i kiedy wykona. Listy z tymi zobowiązaniami przysyłajcie na adres: Stefan Dziedzic. Warszawa. ul. Szczęśliwicka 40 P.I.P.S.

Każdy natomiast powinien napisać o sobie to, o co prosimy w rozdziale IV, z tym jednak, że do każdego punktu /oznaczonego cyfrą arabską/ powinna być inna karta /format - arkusz papieru maszynowego/ lub zbioru kart, np. przy punkcie 2, 3, 4, 5, 6, Układwi to nam rozkładanie kart do odpowiednich albumów. Jeżeli któryś z punktów tego rozdziału nie dotyczy Was, nie pisać. Prosimy przy tam aby każda karta była napisana piśmem maszynowym /nie mamy maszynistek/, bardzo czytelnie i żeby z lewej strony był margines 4 cm. Pożądana jest również wasza fotografia /format jak do ~~zintegrowanej~~ legitymacji/ naklejona u góry na środku arkusza, którego nie należy zginać przy przesyłce. Najlepiej wysłać zbiorowo z całej szkoły,

miasta czy okręgu.

Bardzo nam potrzebne są materiały do pracy poznawczej ucznia /rozd. II punkt 2, litera "h"/, szczególnie ciekawsze pytania, odpowiedzi i uwagi dzieci w czasie poznawania zjawisk i nowego materiału. Prosimy również, w miarę możliwości, o nadsyłanie zdjęć czy portretów pionierów nauczania upośl. umysłowo /rozd. II, p. 1/, życiorysów kolegów zmarłych, pracujących poza szkolnictwem specjalnym.

W nadsyłanych paczkach z eksponatami, zamieszczajcie spisy zawartości. Przy każdym eksponacie powinna być naklejona karteczka /pismo maszynowe/ z opisem co to jest, do czego służy, kto zrobił /imię i nazwisko ucznia, klasa/.

Nie przysyłajcie natomiast eksponatów łatwo uszkodzalnych np. makiet z waty i papierowych drzewek, domków i. t. p.

Gdyby w załączonym projekcie pominięto jakieś ważne zagadnienie lub podano zbędne - napiszcie.

Jeszcze raz prosimy o współpracę i udział w Zjeździe.

Stefan Dziedzic

PROJEKT WYSTAWY Z ZAKRESU PRACY NAD WYCHOWANIEM DZIECI
UPOŚLEDZONYCH UMYSŁOWO W POLSCE

C e l w y s t a w y

Wykazać 40 - letni dorobek Instytutu w zakresie szkolnictwa specjalnego dla dzieci upośledzonych umysłowo, rozwój i doskonalenie metod rewalidacji tych dzieci oraz wkład absolwentów Instytutu Pedagogiki Specjalnej w te prace.

K i e r u k i i d z i a ł y w y s t a w y

I. Nasze dzieci

a/ Rodzaje dzieci w szkołach dla dzieci upośl. umysł. /lekki imbecylnizm, debilizm ciężkiego, średniego i lekkiego stopnia, ociężałość umysłowa, zaniedbanie pedagogiczne, dzieci cretyczne i apatyczne, dzieci upośledzone fizycznie/ - tablica.

b/ "Zubożenie psycho-fizyczne oligofreników /debile/" - tablica opracowana przez M. Grzegorzewską. Ilustracją do niej będą prace dyplomowe absolwentów PIPS, broszury i artykuły o tych dzieciach, fotografie.

c/ "Możliwości rozwojowe debilów" - tablica ukazująca ich uzdolnienia fizyczne, pamięciowe zapamiętywanie liczb, dat, rozkładów jazdy, muzyczne, opiekunnicze szczególnie do małych dzieci i zwierząt/ oraz do pracy mechanicznej /taśmowej/.

Ilustracją do tej tablicy będą prace dyplomowe oraz nadesłane krótkie /na 1 stronie/ opisy przypadków uzdolnień fenomenalnych i wytwory prac dzieci /t.zw. "poezja" - rymy częstochowski przykłady takie zna PZW w Rydzynie

d/ "Losy absolwentów szkół dla debilów" - tablica do wykonania na podstawie pracy dyplomowej Starkowej z Leszna i artykuł F. Felhorskich, Z. Wojtaszek i B. Urbańskiej fotografiami z życia wychowanków /np. mieszkanie, dzieci/, ich listami do szkoły /zakładu/ opisującymi swoje powodzenia i niepowodzenia w życiu społecznym, opiniami zwierzchników w pracy.

II. Rozwój metod rewalidacji dzieci upośl. umysłowo.

1. Historyczny obraz rozwoju opieki nad dziećmi up. umysł.

Pionierzy: Itard, Seguin, Esquirol, Bournoville, Guggenmies, Decroly,

Tu mogą dzieci warszawskich szkół zademonstrować swoje wyroby gastronomiczne w formie bufetu.

3/ Metody pracy z dziećmi upośl. umysłowo w klasach V-VII.

a/"Poznanie kraju ojczystego" - tablica obrazująca nauczanie łączne geografii, historii, języka polskiego, przyrody i śpiewu, ilustrowana mapami obrazkowymi, tablicami chronologicznymi, albumami poszczególnych ziem, zbiorami przyrodniczymi /rośliny, zwierzęta, gleby, kopaliny/, zbiorami strojów ludowych, pieśni, wyrobów przemysłowych i.t.p.

b/"Nauczanie matematyki w klasach V-VII" - tablica obrazująca metody i formy nauczania tego przedmiotu, napotykanie trudności i ich przewyciężanie. Uzupełnieniem tej tablicy będą: charakterystyczne prace dzieci /najczęściej popełniane błędy, zeszyty uczniów, figury i bryły geometryczne itp./, pomoce naukowe, rozkłady materiałów, konspekty uczniów przewyciężających różnorodności w matematyce.

c/"Zaznajamianie się z techniką w życiu społecznym/- tablica zapoznająca ze zdobywaniem umiejętności z zakresu fizyki i chemii. Wykonanie podobne jak w p."b"

d/"Wychowanie estetyczne w klasach V-VII" /twórczość dzieci/
- WYSTAWA charakterystycznych, nie tylko najładniejszych! /prace różnych form rysunku, malarstwa, literatury, zdobnictwa /np. ceramiki, przyborów osobistych, świetlic, holów, korytarzy itp./ plastyki /szczególnie z gliny, soli, węgla kamiennego, drzewa, owców suchych, słomy/, wycinanek, wydzieranek, kukiełek, scenografii, nagrania pieśni....

Prosimy jednak tylko o faktyczne prace dzieci, a nie ich znajomych, rodziców, czy nauczycieli. Przy pracach powinien być dołączony krótki opis /imię i nazwisko ucznia, klasa, wiek, data wykonania, co przedstawia/

e/"Wychowanie fizyczne w klasach V-VII" - tablica przedstawiająca zróżnicowanie form /dla dzieci silnych i słabych fizycznie, z niedowładami i schorzeniami, chłopców i dziewcząt, głębiej upośl. umysłowo/. Przy tablicy będą wyłożone rozkłady materiału, wzorce i omowy lekcji, fotografie, dyplomy i nagrody, pomiary siły, sprawności fizycznych, amplitudy wdechu i wydechu, orzeczenia lekarskie i.t.p.

f/"Wychowanie społeczne w klasach V-VIII - tablica przedstawiająca kierunki i formy tego działu wychowania /stopniowe włączanie dzieci w nurt życia społecznego samego środowiska: udział w uroczystościach państwowych i międzynarodowych, w pracach społecznych, korzystanie z instytucji społecznych poza szkołą: biblioteki publicznej, młodzieżowego domu kultury, czytelni, teatru, kina, kolonii letnich i obozów, praca społecznie użyteczna/. Uzupełnieniem tej tablicy będą zestawienia liczbowe ilości godzin przepracowanych w różnych czynach społecznych, liczba dzieci korzystających z tych instytucji, podziękowania, nagrody, fotografie i. t. p.

Razem 5 tablic ogólnych uzupełnionych dodatkowymi wykresami i zestawieniami, 1 wystawa prac plastycznych dzieci oraz materiały dodatkowe wymienione w punktach: a, b, c, d, e, f.

4. Wychowanie pozaszkolne dzieci upośl. umysłowo

a. "Wychowanie w świetlicach szkolnych" - tablica obrazująca kierunki, formy i rodzaje pracy świetlicowych, uzupełniona planami tych prac, metodami /krótki opis przebiegu zajęć z podaniem osiągnięć i trudności/, oryginalnymi zabawkami, przyrządami, pomocami, regulaminami, zestawieniami liczbowymi i wykresami, przykładami współpracy z rodzicami, środowiskiem, instytucjami oraz wynikami tych prac. Liczba korzystających dzieci. Fundusze.

b/ "Wychowanie w półinternatach" - jak wyżej.

c/ Wychowanie w internatach - tablica 1 obrazująca rodzaje internatów /żeńskie, męskie, koedukacyjne, państwowe, zakonne, w domach dziecka, w jednym budynku ze szkołą, oddzielnych, w osobnych pawilonach/ uzupełnione regulaminami, planami, pomieszczeń internatów /sypialnie, świetlice, jadalnie, kuchnie ogólne i dla prywatnego użytku zespołu wychowanków, ciepłownia, pralnia, warsztaty naprawcze, urządzenia sanitarne/ fotografiami z życia internatu. Tablica 2 obrazująca organizację wychowania w jednym internacie /np. męskim, żeńskim lub koedukacyjnym/ - schemat zadań i czynności poszczególnych pracowników w internacie, czas ich pracy w ciągu dnia i tygodnia, dokumentacja tej pracy /dzienniki zajęć, kronika, karty odzieżowe, protokoły narad, korespondencja z rodzicami i inne/, plany pracy w grupach dzieci młodszych, średnich i starszych, sprawozdania z ich wykonania.

Tablica 3 obrazująca trudności w wychowaniu internatowym np. liczbę dzieci nieczujących się, zanieczyszczających, ~~którzy~~ uciekających z zakładu, kradnących, uprawiających onanizm, pederastię, miłość i lesbijską, bestiofilię, nadmiernie pobudliwych seksualnie, historycznych, sadystycznych, niebezpiecznych dla otoczenia awanturnicy, mściwi/, palący papierosy, pijący alkohol, dzieci kalokio /nie dosłyszające, niedowidzące, z niedowładami kończyn/, mongolowate, stale śliniące się, często zapadające na zdrowiu.

/Tablice powyższe mogą być wykonane prowizorycznie, byle tylko były podane dokładne liczby / w trzeciej tablicy/ przypadek ków i ogólna liczba wychowanków.

Tablica 4 obrazująca pracę w kółkach zainteresowań.

Zestawienie liczby tych kół w internacie i szkole oraz liczby w chowanków w każdym z nich. Tablicę uzupełnią plany pracy, uwagi o jej wykonaniu, fotografie i okazy wytworów prac dzieci.

d, "Czytelnicтво naszych dzieci" /w szkołach i zakładach/ - ~~która~~ ~~ta~~ tablica obrazująca nasilenie czytelnictwa w okresach: 1. IX - 31. X; 1. XI. - 31. III; i 1. IV. - 30. VI; z podziałem na klasy oraz na czasopisma i książki. Będzie ona uzupełniona wykazem najpopularniejszych książek i czasopism, zeszytami lektur, wynikami i opisami konkursów czytelniczych, pracami dyplomowymi absolwentów PIPS.

e/"Formy współpracy szkoły lub zakładu ze środowiskiem i pomoc tego środowiska w wychowaniu dzieci upośł. umysłowo."

- tablica obrazująca wzajemne powiązania, wpływy, wymianę usług. Uzupełnieniem będą różne zapisy/darowizny/ podziękowanie, wzmianki w prasie, w radio, fotografie, listy, notatki w kronice szkoły czy zakładu.

f/"Praca z dziećmi głęboko upośledzonymi" - tablica obrazująca wysiłki absolwentów PIPS nad indywidualnym wychowaniem tych dzieci w szkołach i zakładach dla debilów /w klasie, internacie/, wyspecjalizowany zespół /tak zwane klasy "b"/, w szkole dla dzieci głębiej upośledzonych /imbecyli i cięższych debilów/.

~~xxw klasach internatu~~ Uzupełnieniem tablicy będą rysunki tych dzieci, prace ręczne, pismo, nagrania na taśmie magnetofonowej, plany pracy i inne dokumenty.

g/"Praca w przyszłości specjalnej dla dzieci upośledz. umysł." Szczególnie gorąco prosimy te Koleżanki, które kiedyś pracowały

w tych placówkach i posiadają jakies materiały ilustrujące ten rodzaj pracy. Gdyby nie pozostały żadne dokumenty, prosimy o krótki opis swojej pracy.

~~III. Rozwój przysposobienia i szkolenia zawodowego w szkołach~~

III. Rozwój przysposobienia i szkolenia zawodowego w szkołach dla dzieci upośl. umysł.

a/ "Zapoznanie dzieci up. um. z narzędziami pracy i materiałami w kl. I - III" - tablica uzupełniona używanymi narzędziami i materiałami oraz wyrobami ilustrującymi opanowanie danej techniki.

b/ "Prace ręczne w kl. IV" - tablica uzupełniona planem pracy /rozkładem materiału/ podaniem /w zasadniczych punktach/ wskazówek metodycznych co do przerabiania poszczególnych tematów, przygotowania narzędzi i materiału oraz przedstawienie najbardziej charakterystycznych /a nie najładniejszych/ wytworów prac dzieci.

c/ "Przysposobienie zawodowe dla opóźnionych w nauce w kl. V-VII" - tablica jak wyżej.

d/ "Szkolenie zawodowe dla opóźnionych w nauce szkolnej" - tablica pokazująca kierunki szkolenia, metody, trudności i osiągnięcia przy pomocy dodatkowych zestawień, wykresów, fotografii, pokazów wykonanych prac.

e/ Szkoły zawodowe dla młodzieży upośledzonej umysłowo - mapa obrazująca rozmieszczenie tych szkół w Polsce z zaznaczeniem kierunków szkolenia, ilości na nich uczniów i uczennic, czasu trwania nauki. Każdy kierunek przedstawi swoje programy, metody, wyniki, eksponaty.

f/ "Formy kształcenia rzemieślniczego" /stosowane n.p. w PZW w Starogardzie Gdańskim/ - tablica wykazująca kierunki, metody, wyniki.

IV. Szkolnictwo specjalne dla dzieci upośledzonych umysłowo w Polsce.

1/ Zakłady, szkoły i klasy specjalne dla dzieci upośledzonych umysłowo na ziemiach polskich przed odzyskaniem niepodległości /mapa z zaznaczonymi miejscowościami od których będą prowadzić kolorowe sznurki do wyłożonych na stołach krótkich opisów obój-

mających: datę powstania, założyciela, pierwszego kierownika szkoły i nauczycieli, ilość dzieci, klas oraz krótki opis rozwoju i działalności z fotografiami szkoły, dzieci, nauczycieli/.

2/ Zakłady, szkoły i klasy specjalne dla dzieci upośledzonych umysłowo w roku 1922/23 /przed powstaniem Instytutu/ -wykonano jak wyżej w p.1.

3/ - jak wyżej z r.szk. 1933/39 przed wybuchem II woj.świat./

4/ - jak wyżej w r.szk. 1945/46 po zakończeniu II woj.świat./

5/ - jak wyżej w r.szk. 1962/63.

Razem 5 map uzupełnionych kronikami, albumami, fotosami, /w dużych rozmiarach/. modelami względnie makietami zakładów i szkół, tablicami statystycznymi /dotyczącymi ilości izb lekcyjnych, pracowni, świetlic, izbi rekreacyjnych sal gimnastycznych, ilości książek dla dzieci, dla nauczycieli, ogródków szkolnych, majątków przyzakładowych, internatów i in./

Absolwenci PIPS-u w pracy nad rozwojem szkolnictwa specjalnego dla dzieci upośledzonych umysłowo.

a/ w k r a j u :

1. Założyciele /pierwsi kierownicy/ szkół podstawowych i zawodowych, klas specjalnych, przedszkoli specjalnych, zakładów, internatów zakładów i klas dla dzieci głębiej upośledzonych oraz innych nowych placówek i form opieki nad wychowaniem dzieci upośl.umysł

Przedstawienie tych osiągnięć - Album, gdzie dla każdego założyciela będzie poświęcona maksimum 1 strona pisma maszynowego łącznie z fotografiami. Zmarłym można poświęcić więcej miejsca. Na karcie powinno być imię i nazwisko założyciela, data, rodzaj i miejsce założonej placówki, liczba dzieci, klas, nauczycieli, warunki pracy, wyniki, obecne miejsce i rodzaj pracy założyciela. przy umarłych - krótka charakterystyka ich życia i działalności.

2. Budowniczości /zespoły kolegów pracujących nad założeniami programowymi nowych budynków szkolnych dostosowanych do potrzeb szkolnictwa specjalnego/ nowych zakładów, szkół, internatów, mieszkań dla nauczycieli i wychowawców przy szkołach i zakładach specjalnych oraz budynków adaptowanych dla potrzeb szkolnictwa specjalnego /n.p. budynków kieszarowych, klasztornych itp./

Przedstawienie - podobnie jak w p.1. z tym, że opis może zawierać nie więcej jak 4 strony pisma maszynowego.

3. Absolwenci PIPS pracujący w administracji szkolnej / w Ministerstwie Oświaty, Kuratoriach, Inspektoratach szkolnych/ i ich działalność dla sprawy dziecka upośledzonego umysłowo.

Przedstawienie jak w p.1, nie więcej jak 5 stron pisma masz.

4. Absolwenci PIPS pracujący w innych instytucjach, ale również dla spraw dziecka upośl. umysł. np. w aparacie partyjnym, przemśle, prasie, związkach zawod. Komitecie Pomocy Dzieciom Specjalnej troski przy Z.G.T.P.D., wyższych uczelniach, studiach naukowych i in..

Przedstawienie: jak w p.1., krótki opis działalności do 5 st

5. Absolwenci PIPS piszący o sprawach dzieci upośl. umysł.

Przedstawienie: a/ album, gdzie każdy autor pod swoje imię i nazwisko, rok ukończenia PIPS, adres oraz tytuły prac i artykułów, wydawnictwo, względnie czasopismo, rok wydania, ilość stron.

B/ z e m p l a r z e wydanych prac i ewentualne recenzje o nich.

6. Absolwenci PIPS popularyzujący wiedzę o dziecku upośl. umysł np. wykłady, seminaria, referaty, audycje radiowe i telewizyjne, w wystawy.

Przedstawienie: jak w p.1 z podaniem tytułów cyklu, programu/ wygłaszanych prelekcji, daty, miejsca, zespołu słuchac

7/ Absolwenci PIPS pracujący nad selekcją dzieci upośl. umysł.

któ, kiedy, przy pomocy jakich metod i gdzie zajmwał się selekcją, ile dzieci przebadz/ - album.

8/ Absolwenci PIPS rozszerzający swoje wykształcenie - ukończone lub kontynuowane studia /podać kierunek studiów, stopień naukowy, rok ukończenia lub rozpoczęcia.

9/ Album absolwentów PIPS pracujących obecnie z dziećmi upośl. umysł. /dla każdego 1 karta z podaniem: imienia i nazwiska, roku ukończenia PIPS, krótkiego opisu swojego życia, pracy zamiarów na przyszłość.

b/ z a g r a n i c ą :

1. Absolwenci PIPS z innych krajów, ich imiona i nazwiska, rok ukończenia Instytutu, działalność w swojej ojczyźnie, fotografie, prace pisane w j. polskim i ojczystym.

Przedstawienie: album z powyższymi danymi.

2. Absolwenci PIPS w obozach jenieckich, plac. dypl. na sympozjona naukowych, kongresach, zjazdach poza granicami naszego kraju.

Przedstawienie jak wyżej.

Razem 11 albumów i kilka wykresów, w zależ. od nadesł. materiałów